



Scurtă sinteză pentru

SUBIECTUL III

ALEXANDRU LĂPUȘNEANUL

Costache Negruzzi

1840, Dacia literară

pașoptism

nuvelă romantică-istorică

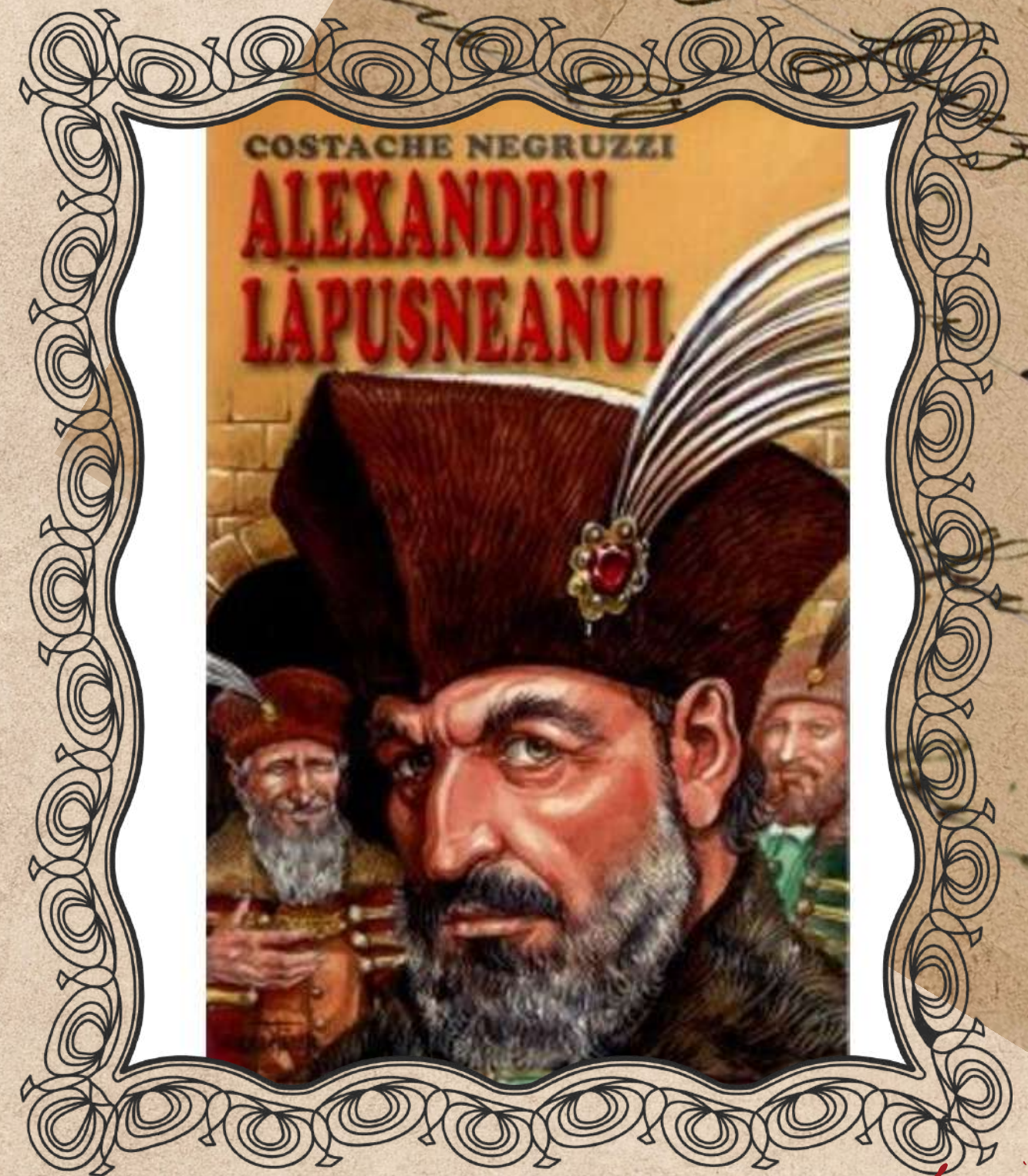
cea de-a doua domnie a lui Alexandru Lăpușneanu

tipologia tiranului

antiteza

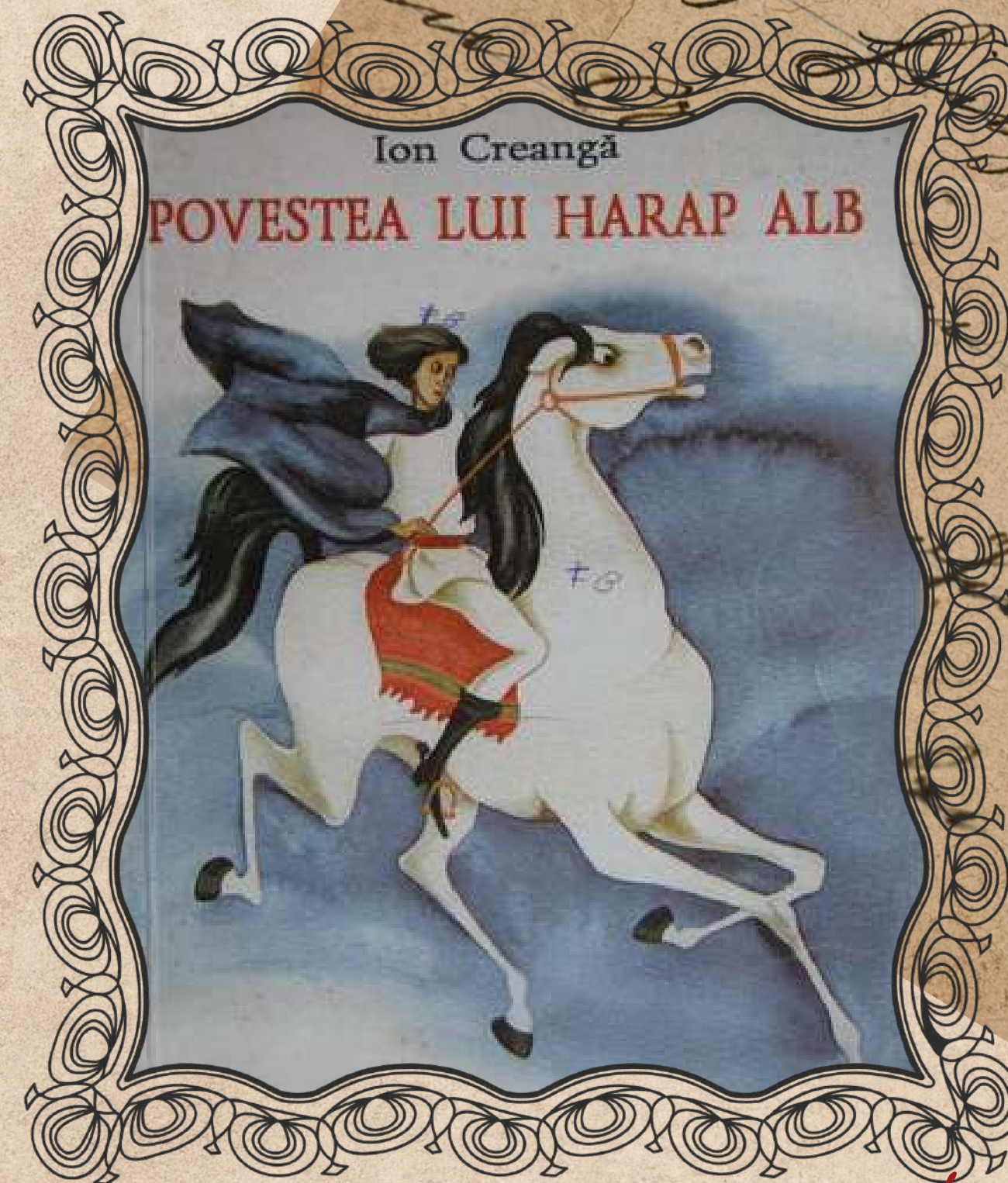
„Capul lui Moțoc vrem”

piramida din 47 de capete



POVESTEA LUI HARAP-ALB

Ion Creangă,
1877, Convorbiri literare
basm cult
lupta dintre bine și rău
Bildungsroman
construcție oximoronică în titlu
elemente de realism: construcția eroului, personajele de inspirație
humuleșteană
erudiția paremiologică
incipit - formule mediane - final (illo tempore)



MOARA CU NOROC

Ioan Slavici

1881, Novele din popor

nuvelă realist-psihologică

toponime: Ineu, Arad, Oradea, Fundureni

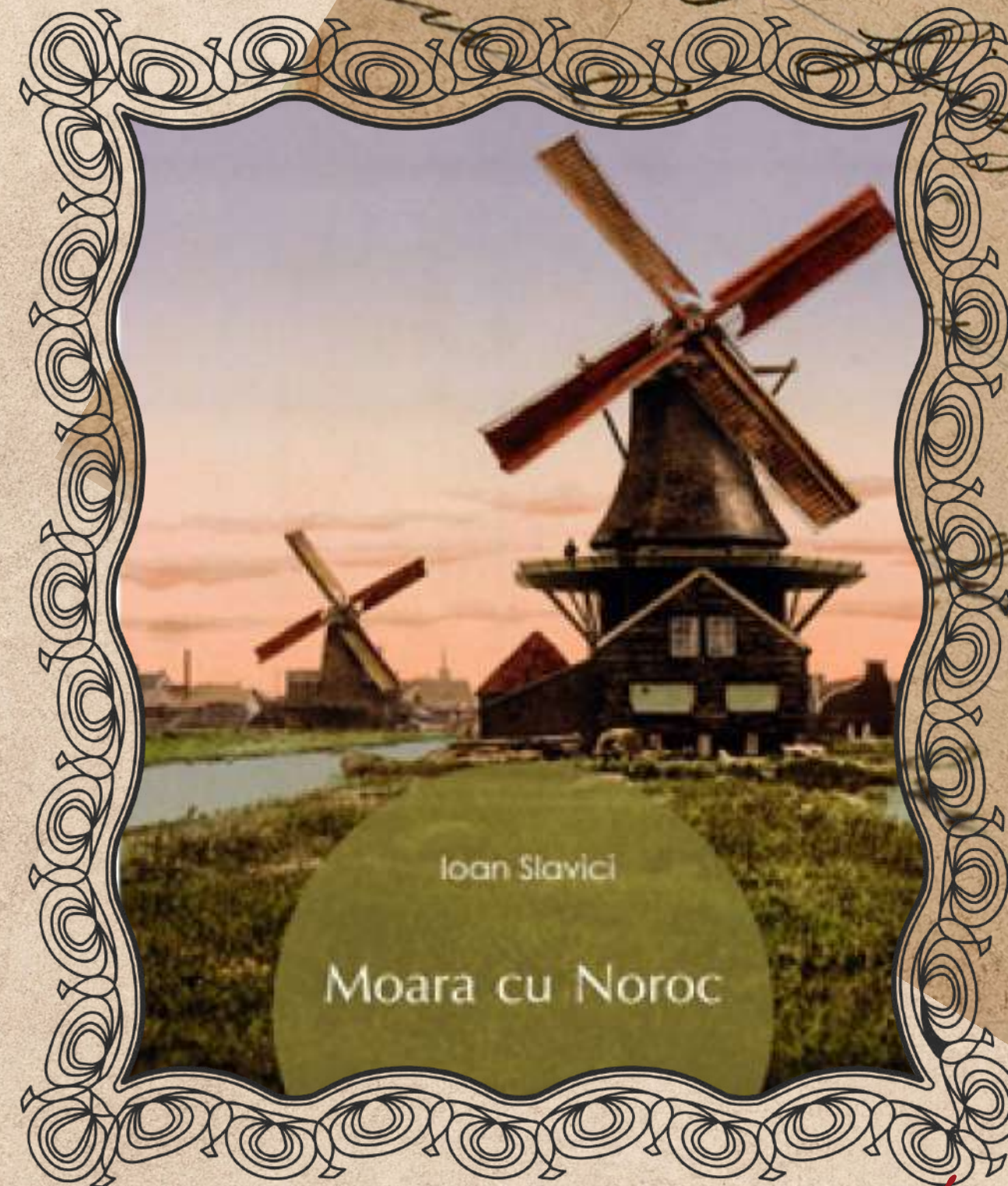
degradarea morală generată de dorința de avuție

conflictul interior

„Omul să fie mulțumit cu sărăcia sa, căci, dacă e vorba, nu bogăția ci

liniștea colibeii tale te face fericit”

pactul faustic



LUCEAFĂRUL

Mihai Eminescu

1883, Almahul Societății Academice Social-Literare „România Jună” din
Viena

romantism

basmul lui Richard Kunish

omul de geniu și omul comun

antiteza

patru tablouri: simetrie (I - IV)

îmbinarea genurilor literare



O SCRISOARE PIERDUTĂ

Ion Luca Caragiale

jucată prima oară la 1884, Teatrul Național din București; publicată la 1885

se inspiră din farsa electorală din 1883

viața burgheziei românești de la finalul secolului XIX

comedie socială de moravuri în patru acte

categoric estetică a comicului

„Curat, murdar”



PLUMB

George Bacovia

volumul Plumb, 1916

condiția poetului într-o lume lipsită de aspirații

simbolul central „plumb” (apare de 6 ori în 8 versuri): cromatică

plumbului topit - galbenul

cei trei „s”: simbol, sinestezie, sugestie

corespondența

timpul predominant: imperfectul (un verb la perfect compus, un verb la conjunctiv)

câmpul semantic al morții



EU NU STRIVESC COROLA DE MINUNI A LUMII

Lucian Blaga

Poemele luminii, 1919

artă poetică modernă expresionistă

metafora luminii

cunoașterea paradisiacă. cunoașterea luciferică

„lumina mea” - „Lumina altora”

protejarea misterului

cunoașterea lumii în planul creației este posibilă numai prin iubire



RIGA CRYPTO ȘI LAPONA ENIGEL

Ion Barbu

inițial în ciclul „Uvedenrode” în 1924; integrată și publicată ulterior în volumul Joc secund

baladă modernă și alegorică
incompatibilitatea dintre regnuri

„Luceafăr întors”

poveste în poveste: nuntă în nuntă

cele trei cercuri ale cunoașterii: Venus, Mercur, Soare



TESTAMENT

Tudor Arghezi

1927, Cuvinte potrivite

artă poetică modernă,

arta ca meșteșug: „slova de foc și slova făurită”

estetica urâtului: Charles Baudelaire, *Fleurs du mal*

„Din bube, mucegaiuri și noroi / Iscat-am frumuseți și prețuri noi”



ACI SOSI PE VREMURI

Ion Pillat

1923, Pe Argeș în sus

tradiționalism interbelic

fugit irreparabile tempus

idilizarea trecutului

leitmotivul clopotului

distihul elegiac (19 distihuri și un monostih)



ION

Liviu Rebreanu, 1920

roman realist-obiectiv modern

lovinescianism

condiția țăranului ardelean de la începutul secolului XX

fetișismul pământului

Conflictul interior: „Glasul pământului”. „Glasul iubirii”

planuri narrative paralele: viața lui Ion Pop al Glanetașului și viața familiei Herdelea

simetria incipit-final

contrapunctul



BALTAGUL

Mihail Sadoveanu, 1930

roman realist-obiectiv tradițional, mitic

„Stăpâne, stăpâne, / Mai chiamă ș-un câne”

paseism

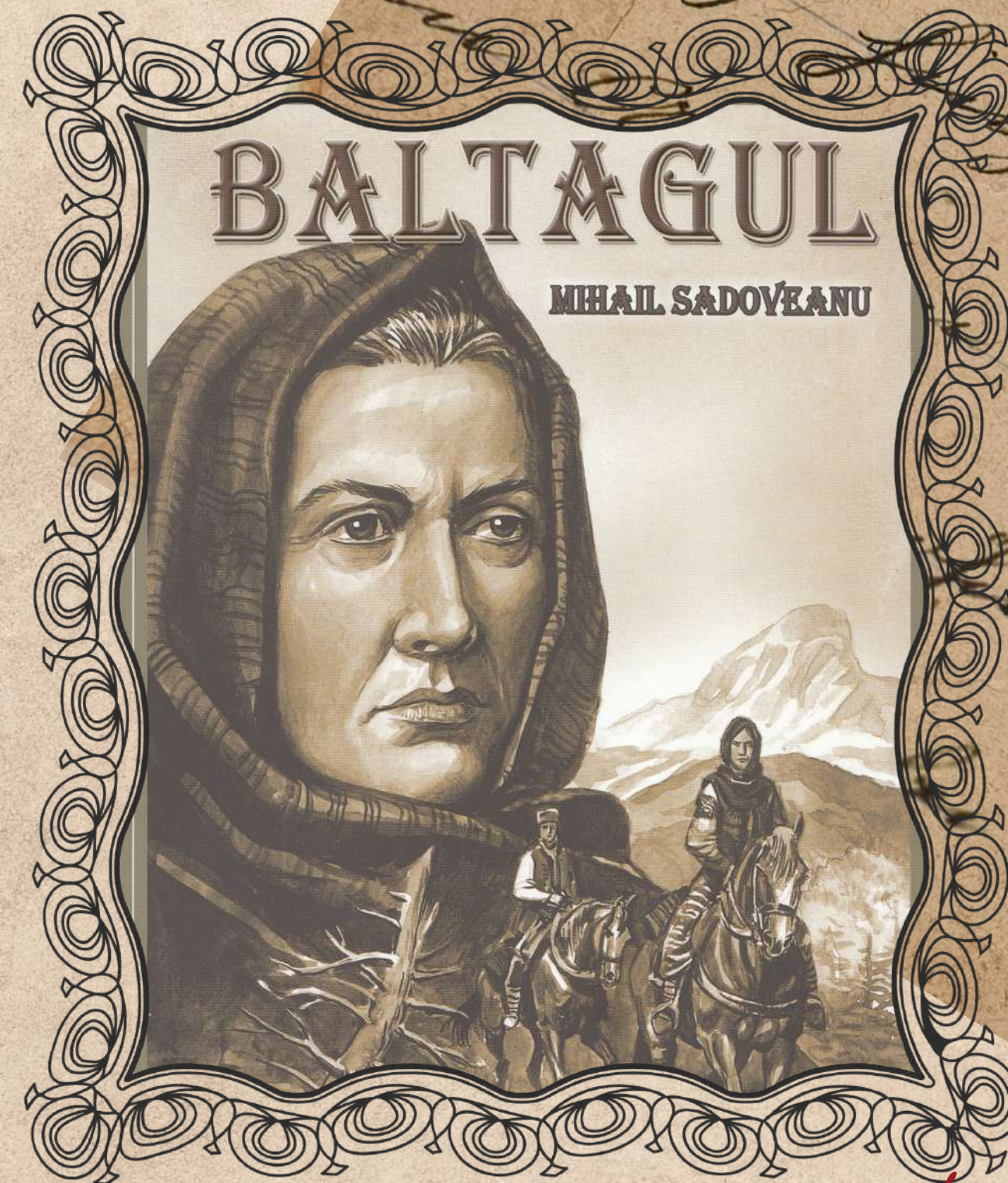
lumea arhaică a satului românesc

roman polițist. roman de iubire. roman monografic

Bildungsroman

baltagul: armă a crimei și armă a dreptății

mitul lui Isis și Osiris



ULTIMA NOAPTE DE DRAGOSTE, ÎNTÂIA NOAPTE DE RĂZBOI

Camil Petrescu, 1930

roman modern subiectiv, psihologic

perspectivă narativă subiectivă, uniscentă

lovinescianism

iubirea și războiul

roman al experienței

Marcel Proust, În căutarea timpului pierdut

anticalofilism



ENIGMA OTILIEI

George Călinescu, 1938

roman realist-obiectiv balzacian

kitsch-ul

titlul inițial „Părinții Otiliei”

societatea burgheză la începutul secolului XX

Strada Antim, București, 1909

simetrie compozițională „Aici nu stă nimeni”

Bildungsroman

Otilia Mărculescu: caracterizare din mai multe perspective (viziune poliedrică)

triunghi amoros: Felix - Otilia - Pascalopol



MOROMETII

Marin Preda, 1955-1967

roman realist-obiectiv modern

viața socială a comunității rurale înaintea celui de-al Doilea Război Mondial

alte teme: familia, problematica pământului

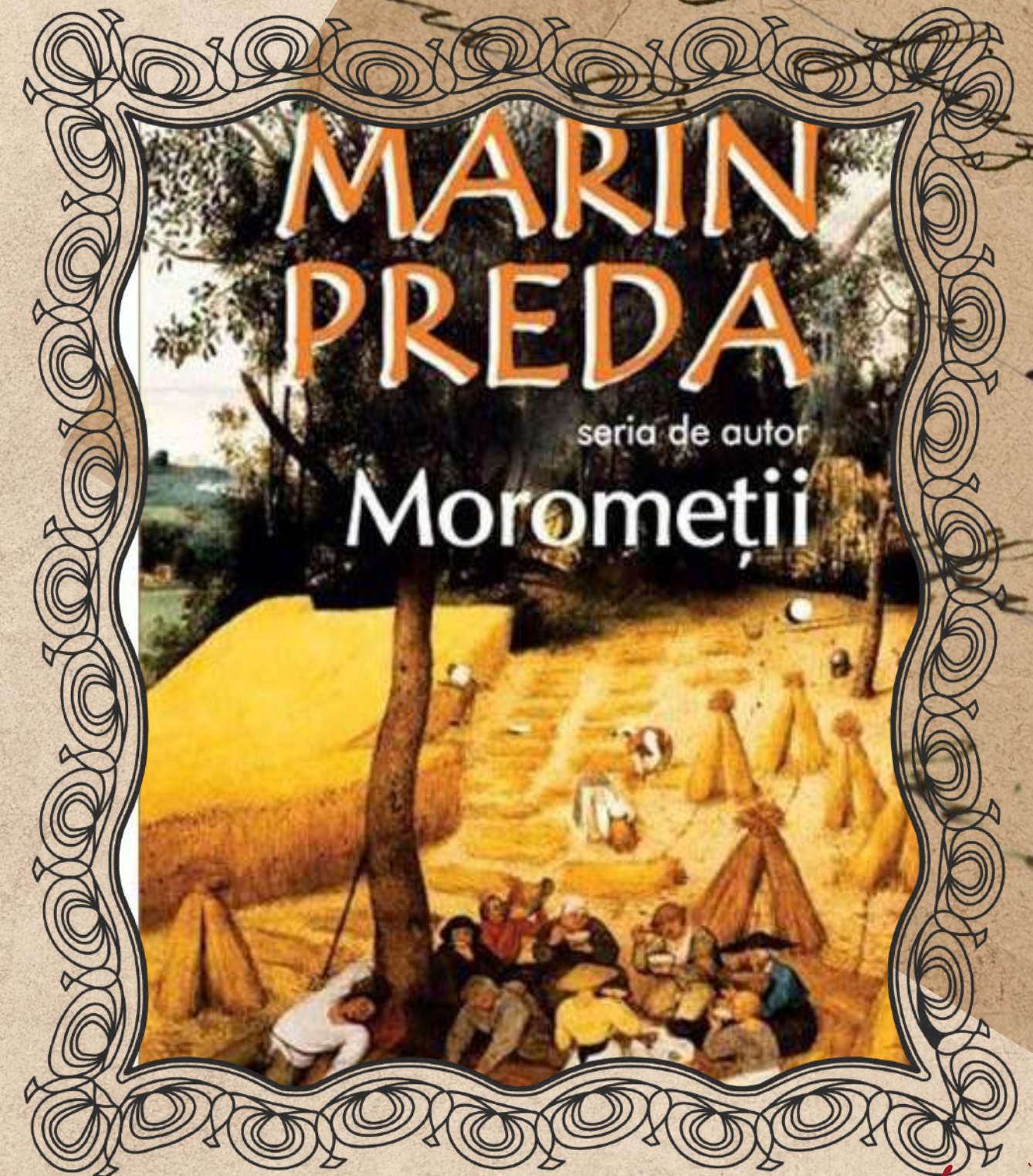
scena cinei

tăierea salcâmului: axis mundi

conflictul

personajul reflector: Ilie Moromete / Niculae

Ilie Moromete: țăran mijlocăș, pater familias



IONA

Marin Sorescu, 1968

integrată în „Setea muntelui de sare” (alături de „Matca” și „Paracliserul”

neomodernism

subintitulată „tragedie în patru acte”

parabolă dramatică

reinterpretarea mitului biblic

meditație asupra singurătății ființei umane

pierderea ecoului

moara de vânt și donquijotismul

infinitatea burților de pește

„Totul era invers”: alegoria suicidului



Mult succes la examen!

